

הרבי: הרש"י לאלפי ישראל

בפרשת נח תשע"ח הבעל"ט ימלאו ג'ין שנים מאז החל משה באר את התורה הזאת לבני ישראל :
יצירתו המופלאה כ'מלמד רש"י'

1700 ביאורי=רש"י [תשכ"ה-תשמ"ז] בערך

חידושו הייחודי של נשיא הדור השביעי – ביחס לנשיאים שקדמוהו חיבור פשוטי העם עם פשוטו של מקרא
והבאת 'אלוקות בפשיטות'

העניק לנו 'נלי תורני' לקרב יהודים לרבי ולליובאוויטש! נסו ותיווכחו!

גם כ'פרשן רש"י [מתוך י"א מפרשי רש"י הקלאסיים]
בלט רבינו בחידוש 'כללים-מקוריים' משלו
אציג פה יישום-עצמי של כמה מכללי הרבי שלימדנו :

דיוקים בלשון רש"י:

רש"י על במדבר פרק יג פסוק ל

אל משה – (במדבר רבה) לשמוע מה שידבר במשה לווח ואמר וכי זו בלבד עשה לנו בן עמרם
השומע היה סבור שצא לספר בגנותו מתוך שה' בלבד על משה בשביל דברי המרגלים שתקו
כולם לשמוע גנותו אמר והלא קרע לנו את היס והוריד לנו את המן והגזי לנו את השליו: עלה
נעלה – אפי' בשמים והוא אומר עשו סולמות ועלו שם נלליח בכל דבריו:

[תשובת רבינו בפתק על שאלותיי]

שימת לב ל'פריפריה'...

רש"י על דברים פרק כו פסוק יז

האמרת והאמירך – אין להם עד מוכיח במקרא ! ולי נראה שהוא לשון הפרשה והבדלה
הבדלתי לך מאלהי עובדי כוכבים להיות לך לאלהים והוא הפרישך אליו מעמי הארץ להיות לו
לעם סגולה

ומנאיתי להם עד והוא לשון תפארת כמו יתאמרו כל פועלי און:

ספר דברים פרק כו

(טו) היום הזה ידוד אלהיך מצנך לעשות את החקים האלה ואת המשפטים ושמרת ועשית אותם
בכל לבבך ובכל נפשך: (יז) את ידוד האמירת היום להיות לך לאלהים

... לקחת בדרךך ו לשמר חקיו ומצותיו ומשפטי ו לשמע בקלו :

(יח) וידוד האמירך היום להיות לו לעם סגולה באשר דבר לך

... ולשמר כל מצותיו: (טו) ולתתך עליון על כל הגוים אשר עשה לתהלה ולשם ולתפארת ולהיתך
עם קדש לידוד אלהיך באשר דבר :

רש"י בשמן ולא 'תלמוד':

רש"י על שמות פרק כא פסוק ב

(ב) כי תקנה עבד עברי – עבד שהוא עברי או אינו אלא עבדו של עברי עבד כנעני שלקחתו
מישראל ועליו הוא אומר שש שנים יעבד ומה אני מקיים (ויקרא כה) והתנחלתם אותם בלקוח
מן הנכרי אבל בלקוח מישראל ילא בשש ת"ל (דברים טו) כי ימכר לך אחיך העברי לא אמרתי
אלא באחיד [שפ"ח: גז"ש עברי-עברי]

(1) ספר דברים פרק טו
(יב) כִּי יִמְכַר לְךָ אֶחִיךָ הָעִבְרִי אוֹ הָעִבְרִיָּה וַעֲבַדְךָ שָׁשׁ שָׁנִים [כפי שכבר למדנו במשפטים] וּבְשָׁנָה
הַשְּׁבִיעִת תִּשְׁלַחְנוּ חֲפָשִׁי מֵעִמְךָ [כפי שכבר למדנו]:
(יג) וְכִי תִשְׁלַחְנוּ חֲפָשִׁי מֵעִמְךָ לֹא תִשְׁלַחְנוּ רִיקָם: (יד) [עתה אני מצווה לך ציווי חדש:]: הַעֲנִיק
תַּעֲנִיק לוֹ מִצֵּאֲנָךְ וּמִגְרָנְךָ וּמִקָּבֶךָ אֲשֶׁר בֵּרַכְךָ יְדֹנֵד אֱלֹהֶיךָ תִּתֵּן לוֹ:

רש"י על ויקרא פרק כא פסוק ה
ובצקסם לא ישרטו שרטה – לפי שנאמר בישראל (ויקרא קס) ושרטו לנפש לא תתנו יכול שרט
חמש שריתות לא יהא חייב אלא אחת? [למה שנחשוב כן?] ת"ל לא ישרטו שרטה לחייב על כל
שריטה ושריטה [ונילף מהכא לחייב על כל מלאכה כמה חטאות] שתיבה זו יתירה היא לדרוש
שהיה לו לכתוב לא ישרטו ואני יודע שהיא שרטה:

שימת לב לדיבור המתחיל:

רש"י על ויקרא פרק כג פסוק מג

(מג) כי בסכות הושבתה. (סוכה יא) ענני כבוד!

תלמוד בבלי מסכת סוכה דף יא/ב

דתניא כי בסכות הושבתה את בני ישראל ענני כבוד היו דברי רבי אליעזר רבי עקיבא אומר סוכות
ממש עשו:

רש"י על ויקרא פרק כד פסוק יב

(יב) ויניחם – לבדו! ולא הניחו מקושקש עמו ששניהם היו בפרק אחד ויודעים היו
שהמקושקש במיתה (סנהדרין עה) שנאמר (שמות לא) מחלליה מות יומת אצל לא פורק
להם באיזו מיתה לכך נאמר (במדבר טו) כי לא פורק מה יעשה לו. אצל במקלל הוא
אומר לפרוק להם שלא היו יודעים אם חייב מיתה אם לאו:

1. מה הוקשה לו בתיבה זו?

2. בלוט נאמר "ויניחם מחוץ לעיר" היה שם לברו?

3. ומאי נפק"מ בזה? האם מוראג מהצפיפות בתאי המעצר?

ספר ויקרא פרק כד

(יא) ויקב בן האשה הישראלי את השם ויקלל ויביאו אתו אל משה ושם אמו
שלמית בת דברי למטה דן: (יב) ויניחם במשמר לפרש להם על פי ידוד:

4. מי היו אלו שיהיניחם? ובאיזו סמכות?

ספר במדבר פרק טו

(לב) ויהיו בני ישראל במדבר וימצאו איש מקושש עצים ביום השבת: (לג) ויקריבו
אתו המצאים אתו מקושש עצים אל משה ואל אהרן ואל כל העדה: (לד) ויניחו אתו
במשמר כי לא פרש מה יעשה לו...

מסימי מלך מבית דוד

דמב"ס יד החזקה – הלכות מלכים פרק יא

(ד) ואם יעמוד מלך מבית דוד הוגה בתורה ועוסק במצות כדוד אביו כפי תורה שבכתב ושבעל פה
(מאי קמ"ל?)

- הצעה" קנו לכם 'מעייני רש"י" – לימדו בכל שבוע שיחה מבוארת [או יישום-עצמו של כללי הרבי]
ואם אפ תרכשו את השיטה.
- השתמשו בספר להקמת שיעור שבועי לבני תורה [ההתפעלותם תקשר אותם לדב']
- השתדלו לקבוע שיעור כזה בכל ישיבה קטנה או גדולה [עומק בפשט] – אתגר לתלמידים שקשה להם להתבלט
בגמרא ויטעמו טעם של פלפול ברש"י של הרבי